

PROPOZÍCIE

Belopotockého Mikuláš 2022

47. ročník

**celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky
neprofesionálneho divadla dospelých**

február 2022

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka neprofesionálneho divadla dospelých Belopotockého Mikuláš je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž je určená **dospelým**.
- 1.1.3. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.4. Súťaž sa koná **každý rok**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti divadla.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
 - 1.2.2.1. prezentovať a konfrontovať umeleckú úroveň a výsledky činnosti dospelých neprofesionálnych divadelných súborov a zároveň sledovať a odborne usmerniť túto oblasť záujmovej umeleckej činnosti;
 - 1.2.2.2. zvyšovať odbornú a umeleckú úroveň súborov prostredníctvom vzdelávacej časti súťaže;
 - 1.2.2.3. umožniť dospelým neprofesionálnym divadelným súborom hrať pred odborníkmi i širokou verejnosťou;
 - 1.2.2.4. vytvárať priestor na získavanie cenných skúseností z oblasti divadla.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom a odborným garantom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátormi sú regionálne a krajské osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:
 - 2.1.1.1. regionálne súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.2. krajské súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.3. celoštátna súťaž a prehliadka.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo.¹ Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola.
- 2.1.3. Súťaž na všetkých stupňoch pozostáva zo súťažných vystúpení, interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o tvorivé dielne alebo iné aktivity.
- 2.1.4. **Odborný rozborový seminár** ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.
- 2.1.5. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl a termín celoštátnej súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

¹ V prípade, ak sa v danom regióne neuskutočňuje regionálne kolo, základným stupňom súťaže je krajské kolo.

2.2. Súťažné kategórie²

I. Prúdy súčasného divadla

Moderné a experimentálne inscenačné postupy v oblasti réžie, dramaturgie, scénografie, hudby a herectva.

Zámer kategórie: *Podporiť neprofesionálne divadelné súbory a divadelníkov v hľadaní netradičných a invenčných divadelných foriem.*

II. Prúdy tradičného divadla

Klasická a tradičná divadelná tvorba (textové predlohy interpretované klasickým a tradičným inscenačným postupom).

Klasické inscenačné postupy a divadlo nadväzujúce na ochotnícku tradíciu a inscenačné dedičstvo.

Zámer kategórie: *Podporiť skvalitňovanie tvorby neprofesionálnych divadelných súborov, využívajúcich klasické inscenačné postupy. Zároveň podnietiť tradičné ochotnícke súbory na účasť na divadelných postupových prehliadkach.*

V prípade nejasností so zaradením inscenácie do kategórie kontaktujte svojho metodika alebo odborného pracovníka Národného osvetového centra.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky dospelé neprofesionálne divadelné súbory a jednotlivci, ktorí vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky.
- 3.1.2. Do základného kola súťaže sa kolektívy prihlasujú podľa **miesta svojho sídla alebo pôsobenia**. Ak sa v mieste sídla/pôsobenia neuskutoční základné kolo, môžu sa prihlásiť do základného kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori.
- 3.1.3. Do súťaže sa **súbory prihlasujú** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. Súťaž sa koná v **slovenskom jazyku**.
- 3.2.2. Kolektív/jednotlivec prechádza všetkými stupňami súťaže **s tou istou inscenáciou**, ktorú uvedie v základnom stupni súťaže.³
- 3.2.3. Kolektívy/jednotlivci môžu inscenovať **literárne, dramatické alebo autorské texty**.
- 3.2.4. Na súťaži sa **nemôžu** zúčastniť inscenácie, ktoré vznikli v profesionálnych divadelných inštitúciách a na pôde stredných a vysokých umeleckých škôl – konzervatórií, Vysokej školy múzických umení a Akadémie umení.
- 3.2.5. Súťažiaci sa **nemôžu** prezentovať inscenáciou, s ktorou sa zúčastnili na divadelných súťažiach vyhlasovaných Národným osvetovým centrom v predchádzajúcich rokoch.
- 3.2.6. Podmienkou účasti kolektívov/jednotlivcov je **predloženie textu s uvedením autora** a prekladateľa alebo scenára inscenácie s uvedením autora, resp. zostavovateľa scenára a režiséra inscenácie.

² Odborná porota môže vo výnimočných prípadoch navrhnúť preradenie súťažnej inscenácie v rámci kategórií. V prípade preradenia predseda poroty napíše stručné písomné odôvodnenie v celkovej hodnotiacej správe súťažného kola.

³ Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne a krajské súťaže a prehliadky

- 4.1.1. Uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.
- 4.1.2. **Informácie o termíne a konaní daného kola** je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.
- 4.1.3. Po skončení daného kola **označí organizátor postupujúce divadelné súbory/jednotlivcov do vyššieho kola priamo v systéme prihlasovania.**
- 4.1.4. **Organizátor zabezpečí pre členov odbornej poroty možnosť dôkladnej prípravy** na hodnotiacu prácu poskytnutím textov aspoň 3 dni pred začiatkom súťaže.
- 4.1.5. **Protokol o udelení cien a výsledkov treba zaslať najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže zodpovednému organizátorovi konkrétneho vyššieho kola.
- 4.1.6. **Protokol o udelení cien a výsledkov, hodnotiacu správu predsedu poroty a všetky hodnotiace správy súťažných inscenácií** treba zaslať najneskôr do 7 dní po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra.
- 4.1.7. **Pri tvorbe propagačných materiálov uvádza** organizátor daného kola súťaže **Národné osvetové centrum** ako vyhlasovateľa a odborného garanta súťaže a **používa** logotyp Národného osvetového centra pre celoštátne postupové súťaže, ktorý sa spolu s logomanuálom dá stiahnuť na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/>.
- 4.1.8. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Belopotockého Mikuláš“ a taktiež **podnázov** „47. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky neprofesionálneho divadla dospelých“.

4.2. Krajské súťaže a prehliadky

- 4.2.1. Zabezpečiť čo **najkvalitnejší videozáznam** súťažných predstavení a dodať ho zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra **najneskôr 30 dní** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.⁴

4.3. Celoštátna súťaž a prehliadka

- 4.3.1. Organizátorom je Liptovské kultúrne stredisko v Liptovskom Mikuláši.
- 4.3.2. **Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátneho podujatia.**
- 4.3.3. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra, **uvádza Národné osvetové centrum** ako vyhlasovateľa a odborného garanta súťaže a **používa** logotyp Národného osvetového centra pre celoštátne postupové súťaže, ktorý sa spolu s logomanuálom dá stiahnuť na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/>.

⁴ Organizátor krajskej prehliadky spíňa tiež všetko uvedené v bode 4.1.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

- 5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných predstavení sa zostavujú odborné poroty z **aktívnych odborníkov z radov divadelníkov** – praktikov, teoretikov, publicistov a pedagógov vysokých škôl a konzervatórií s adekvátnou viacročnou praxou, odporúčané zloženie poroty je: režisér, scénograf, dramaturg, divadelný kritik, divadelný teoretik.
- 5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 5 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.
- 5.1.3. Vymenovanie porotcov
- 5.1.3.1. **Regionálne poroty** vymenujú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne kolá súťaže. Organizátorom regionálnych kôl odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu odporúčaných porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií, a konzultovať porotu s Národným osvetovým centrom.
- 5.1.3.2. V odbornej porote **na krajskej úrovni** musí byť **jeden člen vybraný Národným osvetovým centrom**. Ostatných členov krajskej poroty vyberajú regionálne a krajské osvetové strediská, ktoré organizujú krajské kolá súťaže. Pri výbere porotcov odporúčame organizátorom krajských kôl vyberať zo zoznamu odporúčaných porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií, a konzultovať porotu s Národným osvetovým centrom.
- 5.1.3.3. Celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**.
- 5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže nesmie byť v konflikte záujmov, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý **súťažný kolektív/jednotlivca pripravoval**, ktorý priamo spolupracuje so súťažiacimi, ktorý je **vedúcim/režisérom** súťažného kolektívu/jednotlivca alebo je so súťažiacimi v **blízkom príbuzenskom vzťahu**.

5.2. Hodnotenie súťaže

- 5.2.1. **Na celoštátnej úrovni** porota zaraďuje v každej kategórii súťažiacich podľa celkovej úrovne inscenácie do **zlatého, strieborného a bronzového pásma**, resp. mimo nich. Okrem toho porota udeľuje jednu **hlavnú cenu v každej kategórii**.
- 5.2.2. **Na krajskej úrovni** porota udeľuje v každej kategórii jeden priamy postup a jeden návrh na postup do celoštátneho kola.⁵
- 5.2.3. **Na regionálnej úrovni** porota udeľuje v každej kategórii jeden priamy postup a ďalšie návrhy na postup.⁶
- 5.2.4. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.
- 5.2.5. Na **regionálnej** a **krajskej** úrovni spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda poroty**. Na **celoštátnej** úrovni to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Hodnotiaca správa je prílohou týchto propozícií.
- 5.2.6. **Podrobnú písomnú analýzu všetkých súťažných inscenácií spracovávajú členovia odbornej poroty na všetkých úrovniach súťaže. Členovia sa spoločne dohodnú o pridelení**

⁵ Národné osvetové centrum spolu s ďalšími odborníkmi rozhodne podľa dramaturgickej koncepcie a možností, či je možné návrhy prijať.

⁶ Organizátor krajskej prehliadky určí organizátorovi regionálneho kola, aký môže byť najvyšší počet udelených návrhov na postup do krajského kola.

písomných analýz medzi sebou tak, aby každá súťažná inscenácia mala 1 písomné hodnotenie. Hodnotiaca správa súťažných inscenácií je prílohou týchto propozícií.

5.3. Kritériá hodnotenia

- 5.3.1. **režijná zložka** – schopnosť budovať dramatickú situáciu, stavbu mizanscén, koherentnosť a vyspelosť režijnej koncepcie, schopnosť režiséra viesť hercov a celkový temporytmus inscenácie;
- 5.3.2. **dramaturgia** – rozbor dramatického textu a jeho aktuálnosť ako filozofické a konceptuálne východisko, hĺbková analýza textovej predlohy a hľadanie vhodných scénických prostriedkov, utváranie dramaturgicko-režijného kľúča od vízie po realitu, jazyková úprava a zásahy do textu, zmysel tvorivej sebareflexie, udržanie vytýčeného zámeru;
- 5.3.3. **herecká zložka** – vyspelosť hereckého prejavu, miera korešpondovania s režijnou koncepciou inscenácie (v závislosti od inscenácie prirodzenosť či štylizácia hereckého prejavu), čistota javiskovej reči (artikulácia, hlas), narábanie s gestikou, mimikou a posturikou, schopnosť hercov presvedčivo (v závislosti od inscenácie) budovať/udržať dramatickú situáciu;
- 5.3.4. **výtvarná zložka** – scénografia inscenácie, kostýmová zložka, práca so svetlom, miera korešpondovania výtvarnej zložky s celkovým vyznením inscenácie;
- 5.3.5. **pohybová zložka** – prípadné použitie choreografie v inscenácii, pohybová úroveň hereckého prejavu;
- 5.3.6. **hudobná zložka** – zvládnutie hudobnej dramaturgie inscenácie, miera podpory hudby pri budovaní temporytmu inscenácie či ako hudobná zložka pomáha jednotlivým situáciám;
- 5.3.7. **celkový dojem** – súlad jednotlivých zložiek, výpoveď inscenácie a jej čitateľnosť, autentickosť inscenácie.

5.4. Ocenenia

- 5.4.1. Vecné ceny a diplomy.
- 5.4.2. Kolektív alebo jednotlivec, ktorý získal hlavnú cenu na celoštátnom kole súťaže, postupuje na festival **Scénická žatva v Martine** a na **Festival neprofesionálneho umenia TVOR•BA** v Bratislave-Starom Meste.
- 5.4.3. **Všetky ďalšie umiestnenia v zlatom pásme na celoštátnej úrovni získavajú návrh na postup na festival Scénická žatva v Martine.**⁷

6. KONTAKT

6.1. V prípade nejasností kontaktujte odbornú pracovníčku Národného osvetového centra pre divadlo mladých a dospelých:

Mgr. art. Lucia Lasičková
Národné osvetové centrum
Námestie SNP č. 12
812 34 Bratislava
lucia.lasickova@nocka.sk
+421 2 204 71 263
+421 910 592 413

⁷ Národné osvetové centrum – odborní pracovníci, programový riaditeľ festivalu Scénická žatva – spolu s ďalšími odborníkmi rozhodnú podľa dramaturgickej koncepcie a možností, či je možné návrhy prijať.

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpisom generálneho riaditeľa Národného osvetového centra.
- 7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusia byť súťažiaci prijatí do súťaže alebo môžu byť zo súťaže vyradení.
- 7.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasujú, že berú na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:
 - 7.5.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s ich podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiacich na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),
 - 7.5.2. obrazové snímky podobizní súťažiacich budú vyhotovené a sú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutých súťažiacich nie je potrebný,
 - 7.5.3. použitie obrazových snímok podobizní súťažiacich podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s ich oprávnenými záujmami.
- 7.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospelšej osoby (pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospelšej osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich požiadavky a problémy organizačného či sociálneho charakteru.
- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že svojím súťažným umeleckým výkonom, prípadne použitím autorského diela tvoriaceho súčasť, resp. podklad súťažného umeleckého výkonu, nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má vysporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu a/alebo v rámci neho použitému autorskému dielu.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, a to najmä, avšak nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu svojho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu svojho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.
- 7.9. Súťažiaci vyhlasujú, že sa oboznámili s podmienkami spracúvania osobných údajov Národným osvetovým centrom, ktoré sú dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.
- 7.10. **Prílohy k propozíciám**
 - 7.10.1. Príloha č. 1 – **Protokol o udelení cien a výsledkov** súťaže a prehliadky (vyplní organizátor daného stupňa súťaže).
 - 7.10.2. Príloha č. 2 – **Hodnotiacia správa pre porotcov** (vyplní predseda poroty na nižších stupňoch súťaže a všetci členovia poroty na celoštátnej úrovni).
 - 7.10.3. Príloha č. 3 – **Hodnotiacia správa súťažných inscenácií** (vyplňajú všetci členovia poroty podľa dohodnutého pridelenia na všetkých úrovniach súťaže).
 - 7.10.4. Príloha č. 4 – **Zoznam odporúčaných porotcov.**

Bratislava, 8. 2. 2022

.....
Mgr. Erik Kriššák
generálny riaditeľ